

ศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

Tourism Potential and Sustainable Integrated Tourism Development Approach in Nakhon Si Thammarat Province

สุจิตรา จันทนา¹ (Suchitra Chantana)

อีเมล sujitrae@hotmai.com โทรศัพท์ 0818412140

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช ประเทศไทย 2) เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช ประเทศไทย

ผลการวิจัยพบว่าศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช มีดังนี้ 1) ศักยภาพการท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีธรรมชาติที่โดดเด่น ได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อุทยานแห่งชาติเขานัน อุทยานแห่งชาติน้ำตกสี่ขีด อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ อุทยานแห่งชาติเขาหลวง หมู่บ้านคีรีวง เขาขุนยี่ น้ำตกกรุงชิง น้ำตกอ้ายเขียว ทรัพยากรวัฒนธรรมได้แก่ วัดธาตุน้อย วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร หอพระสูง (พระวิหารสูง) ศาลพระเสื้อเมือง ฐานพระสยามภูวนารถ ทรัพยากรมหรรม ได้แก่ มหรรมสินค้าเกษตรและของดินนครศรีธรรมราช เทศกาลผลไม้และของดินนครศรีธรรมราช ทรัพยากรกิจกรรม ได้แก่ แหล่งขึ้นธาตุวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เขียวชมทะเลหมอกเขาขุนยี่ นั่งเรือชมโลมาสีชมพูขนอม และทรัพยากรการบริการ ได้แก่ ธุรกิจโรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก สำหรับการวิเคราะห์สภาพภายในและภายนอกของจังหวัดนครศรีธรรมราช จุดแข็งคือ มีทำเลที่ตั้งเหมาะสม มีระบบการขนส่งเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในประเทศ มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่โดดเด่น เป็นเมืองแห่งอารยธรรม จุดอ่อน คือ ขาดแผนยุทธศาสตร์คณะกรรมการและการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โอกาส คือ จังหวัดนครศรีธรรมราชนั้นมีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวทางทะเล การท่องเที่ยวธรรมชาติทางบก น้ำตกและป่าไม้ อีกทั้งรวมไปถึงป่าชายเลนอีกด้วย อุปสรรค คือ การแข่งขันทางการท่องเที่ยวสูง สภาพทางเศรษฐกิจโลกถดถอย ขาดการสร้างเครือข่ายดิจิทัลในการประชาสัมพันธ์ 2) ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช ประเทศไทย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ กลยุทธ์เชิงพลิกฟื้น กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพ และกลยุทธ์การเตรียมพร้อม

คำสำคัญ : ศักยภาพการท่องเที่ยว, แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว, จังหวัดนครศรีธรรมราช

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This research is aimed at 1) to study the potential of tourism in Nakhon Si Thammarat Province 2) to create guidelines of Sustainable Integrated Tourism Development in Nakhon Si Thammarat Province.

The results of the study revealed that tourism potential and tourism Approach in Nakhon Si Thammarat Province that consisted of 1) Outstanding natural tourism resources such as the Yong Waterfall National Park. Khao Nan National Park Namtok Si Kad National Park Hat Khanom National Park - South Sea Islands Khao Luang National Park Khiri Wong Khao Village, Krung Ching Waterfall Center, Ai Khiao Waterfall 2) Cultural resources such as Wat That Noi, Wat Phra Mahathat Woramahawihan, Hall of Phra Sung (Phra Wihan Sung), Shrine of Phra Su Mueang Amulet base 3) Event resources such as Nakhon Si Thammarat Agricultural and Good Products Fair Nakhon Si Thammarat Fruit and Good Goods Festival 4) Activity resources such as Cloth parade at Wat Phra Mahathat Woramahawihan Visit the sea of mist at Khao Suen Take a boat ride to see the pink dolphins in Khanom. And 5) Service resources such as Business: Hotel, Restaurant, Souvenir Shop For analyzing the internal and external conditions of Nakhon Si Thammarat Province. The strength is that it has a suitable location. There is a transportation system to link with tourist attractions in the country. It has remarkable natural resources. Being a civilized city, its weaknesses are the lack of strategic plans, committees, and integration of collaboration among all sectors for sustainable tourism development. The occasion is that Nakhon Si Thammarat Province There are a variety of tourist attractions. Whether it is a marine tourism. Natural tourism by land, waterfalls and forests, including, to the mangrove forest as well. World economic recession Lack of building a digital network for public relations. 2) The researcher would like to propose a guideline for the development of integrated tourism in Nakhon Si Thammarat Province, Thailand. A turnaround strategy Stabilization strategy and preparation strategies.

Keywords: Tourism potential, Tourism development approach, Nakhon Si Thammarat Province

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของอุตสาหกรรมบริการ มีความสำคัญต่อการสร้างงาน สร้างรายได้ และอาชีพเสริมแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากการท่องเที่ยวสามารถสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ ผ่านการประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยว ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวโดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของธุรกิจท่องเที่ยวในปัจจุบันและอนาคต (ธัญนิษา เกียรติ และทับทิว เลิศนครเศรษฐ์, 2563) ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในประเทศไทยนั้นถือเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ทำรายได้ให้ประเทศเป็นอันดับหนึ่งและมีแนวโน้มที่จะเติบโตอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังเป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในชุมชนท้องถิ่นในแต่ละภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและมีความแตกต่างกันตามแต่ภูมิภาค การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณีที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ มีความโดดเด่นและมีคุณค่าตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ เป็นเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวทั่วโลกให้เข้ามา รวมถึงภาพลักษณ์ความมีอัธยาศัยไมตรีของคนไทยในสายตาโลกก็เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว (ศุคราภรณ์ แต่งตั้งลำ, 2563)

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแบ่งตามความสำคัญและสภาพแวดล้อม ได้ 12 ประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเพื่ออันทนาการ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพน้ำพุร้อนธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด แหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทถ้ำ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทเกาะ และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทแก่ง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556)

ปัญหาการท่องเที่ยวในหลาย ๆ ด้าน ยังไม่ตอบโจทย์ในเรื่องของความยั่งยืน การเดินทางก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ สร้างแรงกดดันต่อทรัพยากรท้องถิ่น ในขณะที่เดียวกัน บุคคลภายนอกมักถูกจ้างให้มาทำงานตามสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนท้องถิ่น กิจกรรมท่องเที่ยวต้องมีส่วนทำให้เกิดการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพการฟื้นฟูชีวิตความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นให้ดีขึ้น รวมถึงก่อให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างมีจิตสำนึก มีความรับผิดชอบต่อสถานที่ท่องเที่ยว โดยที่กิจกรรมท่องเที่ยวต่าง ๆ จะต้องใช้ทรัพยากรที่ไม่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ให้น้อยที่สุด และเปิดโอกาสให้คนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วย (ศุคราภรณ์ แต่งตั้งลำ, 2563)

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่กว้างขวางไม่น้อยกว่า 9,942.502 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 16 ของประเทศและอันดับที่ 2 ของภาคใต้ อีกทั้งมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ซึ่งเห็นได้จากรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวหรือที่เรียกว่า รางวัลกินรี (Tourism Awards) มากถึง 19 รางวัล โดยการท่องเที่ยวเป็นกลไกที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาจังหวัดให้เกิดการขยายตัวทั้งในส่วนของภาคธุรกิจ ชุมชน และประชาชน จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย เป็นเมืองที่มีเสน่ห์น่าไปเยือนมากเมืองหนึ่งนอกจากจะมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และสวยงาม เช่น เขาหลวง หรือชุมชนพัฒนาตัวอย่างที่บ้านคีรีวง รวมถึงเป็นแหล่งศิลปวัฒนธรรม ทั้งหนังตะลุง มโนราห์ และเป็นเมืองพุทธในแดนใต้ มีพระมหาธาตุวรมหาวิหารมรดกทางวัฒนธรรมที่เมืองนครมีอยู่ ในปัจจุบันนั้นได้รับการสะสมมาจากประวัติศาสตร์อันยาวนานกว่า 1800 ปี เป็นที่ยอมรับว่านครศรีธรรมราชเป็นศูนย์กลางของพุทธศาสนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในสมัยนั้น (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนครศรีธรรมราช, 2560)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวและสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราชให้เป็นที่สนใจต่อนักท่องเที่ยว ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยว เช่น การจัดทำเที่ยว ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ฯลฯ กิจกรรมเหล่านี้ได้เพิ่มรายได้และกลายเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันของพื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ทำให้ทราบถึงศักยภาพต่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ได้จัดนำผลการวิจัยไปเสนอแก่ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนกลยุทธ์การตลาด ปรับปรุงการบริหารจัดการให้เป็นรูปแบบธุรกิจเพื่อการแข่งขันทางการตลาดในอนาคต

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2560-2564 ได้กำหนดหนึ่งในพันธกิจหลักของ ททท. คือ การพัฒนาข้อมูลในเชิงลึกด้านความต้องการของตลาดท่องเที่ยว เนื่องจากนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มพฤติกรรมที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยนักท่องเที่ยวสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบพฤติกรรมการท่องเที่ยวได้ตลอดเวลาตามสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้น ดังนั้น ททท. จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางท่องเที่ยวและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายด้านรายได้ รวมถึงการสร้างเสริมเข้มแข็งและความยั่งยืนทางการท่องเที่ยวและเพื่อให้ ททท. มีข้อมูลพฤติกรรมของตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทย

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ที่มีความทันสมัยและเข้าใจความต้องการได้อย่างถูกต้องอีกทั้งสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวิเคราะห์สถานการณ์และสนับสนุนการดำเนินงานด้านกลยุทธ์สำหรับตลาดนักท่องเที่ยวชาวไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเพิ่มรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทยให้เติบโตเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

Likert, Rensis (1968), Pimonsompong C. (2017) ให้ความหมายของการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง การศึกษาถึงสภาพแวดล้อมของการดำเนินงานซึ่งมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายในของแหล่งท่องเที่ยวเอง หรือมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอกของแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาถึงความสามารถในภาพรวมของแหล่งท่องเที่ยวในประเด็นหลักสำคัญด้านต่าง ๆ ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวก การตลาด การบริหารจัดการ และความปลอดภัย สุขอนามัยเรียกรวมเป็นศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญของแหล่งท่องเที่ยว เป็นแนวคิดและการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรมให้มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า เพื่อสร้างความประทับใจที่เหนือความคาดหมายให้กับนักท่องเที่ยวและการบริหารจัดการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (Edmonds J. and George L., 2009) ใน 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ เป็นคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวเกิดจากคุณลักษณะสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท ซึ่งทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีความโดดเด่นแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นพิจารณาได้จากหลายปัจจัย ทั้งด้านกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ระบบนิเวศ พืช สัตว์ ธรณีสัณฐาน ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปะ สถาปัตยกรรม วิถีชีวิต วัฒนธรรม และความทันสมัยของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึงอุปกรณ์และบริการต่าง ๆ ที่จัดให้กับนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ที่พัก ร้านอาหาร ศูนย์บริการข้อมูล ที่จอดรถ บ้ายข้อมูล ห้องสุขา เป็นต้น

3. ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว หมายถึง เส้นทางคมนาคม การขนส่ง ระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงเว็บไซต์ เป็นต้น

4. ด้านการรักษาความปลอดภัย หมายถึงมาตรการด้านความปลอดภัยหรือระบบเตือนภัยที่ต้องมีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิต จิตใจ สุขอนามัยหรือทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว

5. ด้านการตลาดการท่องเที่ยว หมายถึง การทำให้กลุ่มเป้าหมายรู้จักและตัดสินใจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว โดยอาจใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ เช่น ควรโดดเด่นและมีความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว กลยุทธ์สร้างความแตกต่าง และเอกลักษณ์ให้แก่แหล่งท่องเที่ยว

6. ด้านการบริหารจัดการนักท่องเที่ยว หมายถึง การบริหารจัดการให้นักท่องเที่ยวที่เป็นทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศแสดงพฤติกรรมการท่องเที่ยวอันเป็นที่พึงประสงค์ และกำหนดจำนวนที่เหมาะสมกับขีดความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ การเสริมสร้างความร่วมมือของทุก

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคส่วน สร้างความตระหนัก ความเข้มแข็งและการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่หลากหลาย การบริหารและการเฝ้าระวังผลกระทบด้านลบ การจัดลำดับความสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรและบุคลากรมีงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการ

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

พยอม ธรรมบุตร (2558) ได้ให้ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาซึ่งนำผลกระทบทั้งในปัจจุบันและในอนาคตด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มาพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยไม่ลืมพิจารณาถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว นักธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม และชุมชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว และสอดคล้องกับ บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือการท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่และกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยมเพื่อสามารถดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย ธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุงคุณภาพให้มีผลกำไรอย่างเป็นธรรม ชุมชนท้องถิ่น มีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์ตอบแทนอย่างเหมาะสม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดหรือไม่มีเลยอย่างยั่งยืนยาว

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) ว่า หมายถึงการท่องเที่ยวกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กที่มีการจัดการอย่างดีเยี่ยม เพราะสามารถดำรงไว้ ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวให้มีความดึงดูดใจอย่างไม่เสื่อมคลาย และธุรกิจท่องเที่ยวมีการปรับปรุง คุณภาพให้ได้ผลกำไรอย่างเป็นธรรม โดยมีนักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมเยือนสม่ำเสมออย่างเพียงพอ แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่น้อยที่สุดอย่างยั่งยืนยาว

1. ลักษณะการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีลักษณะสำคัญอยู่ 6 ประการ ดังนี้

- 1.1 เป็นการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท ทุกแห่ง
- 1.2 เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว
- 1.3 เป็นการท่องเที่ยวที่รับผิดชอบต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม
- 1.4 เป็นการท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและวัฒนธรรม

และวัฒนธรรม

- 1.5 เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนยาว
- 1.6 เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ผลประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น และคืนผลประโยชน์กลับสู่

ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

2. หลักการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีหลักการดังนี้ (อุษาวดี พูลพิพัฒน์, 2545)

2.1 การอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using Resource Sustainable) ทั้งในส่วนที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญและเน้นการทำธุรกิจในระยะยาว

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.2 การลดการบริโภคที่เกินความจำเป็นและการลดของเสีย (Reducing Over-consumption and Waste) จะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการทำนุบำรุงสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลายในระยะยาว และเป็นการเพิ่มคุณภาพของการท่องเที่ยวด้วย

2.3 การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ (Maintaining Diversity) สังคม และวัฒนธรรม จะช่วยขยายฐานของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคต

2.4 การประสานการพัฒนาการท่องเที่ยว (Integrating Tourism into Planning) เข้ากับกรอบแผนกลยุทธ์การพัฒนาแห่งชาติ การพัฒนาท้องถิ่น และการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะช่วยขยายศักยภาพการท่องเที่ยว

2.5 การท่องเที่ยวที่รองรับกิจกรรมในท้องถิ่น (Supporting Local Economic) โดยคำนึงถึงราคาและพัฒนาคุณค่าของสิ่งแวดล้อมไว้ ไม่เพียงแต่ทำให้เกิดการประหยัด แต่ยังป้องกันสิ่งแวดล้อมไม่ให้ถูกทำลายอีกด้วย

2.6 เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น (Involving Local Communities) ในด้านการจัดการผลตอบแทนของประชาชน และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตและการจัดการการท่องเที่ยว

2.7 การประสานความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ ประชาชนท้องถิ่น องค์กรและสถาบันที่เกี่ยวข้อง (Consulting Stakeholders and the Public) เพื่อลดข้อขัดแย้งและร่วมแก้ปัญหา

2.8 เป็นการฝึกอบรมบุคลากร (Training Staff) โดยสอดแทรกแนวคิดและวิธีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนแก่บุคลากรท้องถิ่นทุก ๆ ระดับ เพื่อยกระดับการบริการการท่องเที่ยว

2.9 ข้อมูลข่าวสารที่สื่อให้กับนักท่องเที่ยว โดยมุ่งสร้างความเข้าใจในการเคารพต่อธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว (Marketing Tourism Responsibly) อีกทั้งเป็นการช่วยยกระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง

2.10 การวิจัยและติดตามผล (Undertaking Research) เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพในการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่แนวทางการแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

สรุปแนวคิดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีผู้เกี่ยวข้องดังนี้ คือ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน นักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเหล่านี้จะต้องมีการจัดการโดยตั้งแต่การวางแผน การร่วมมือและการบริหารการจัดการเพื่อนำไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักการและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน

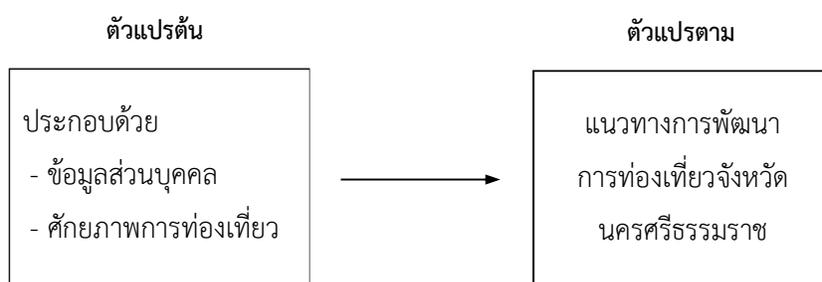
โรเจอร์ และสลิน (Roger & Slinn, 1995 อ้างถึงใน ภราเดช พยัทธิเชียร, 2544) โดยหลักการพัฒนาและการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ได้แก่ 1) สิ่งแวดล้อมเป็นทรัพย์สินสมบัติที่สำคัญ และมีคุณค่าต่อ

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การท่องเที่ยว ต้องรักษาสีสิ่งแวดล้อมให้มีสภาพเหมือนเดิม มิให้ถูกทำลายในระยะสั้น 2) การท่องเที่ยวการจัดกิจกรรมที่อำนวยความสะดวกประโยชน์ให้กับชุมชนแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเสมอภาคเท่ากับนักท่องเที่ยว 3) การจัดการเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวกับสิ่งแวดล้อม ต้องส่งผลต่อการพัฒนาแบบยั่งยืน การท่องเที่ยวต้องไม่ทำลายทรัพยากร และก่อให้เกิดผลเสียหายในอนาคตหรือส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 4) กิจกรรมและการพัฒนาการท่องเที่ยวควรยอมรับสภาพธรรมชาติ และลักษณะของสถานที่ ซึ่งเป็นที่ตั้งเดิมของกิจกรรมหรือการพัฒนาดังกล่าว 5) ความกลมเกลียวที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยว ต้องเกิดจากความต้องการของนักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น และสถานที่ท่องเที่ยว และ 6) การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต้องไม่ทำลายหลักการพัฒนาแบบยั่งยืน

ศรีพร สมบุญธรรม (2536) ได้สรุปลักษณะสำคัญ 6 ประการ ที่ประกอบขึ้นเป็นแนวคิดของการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน ประกอบด้วย การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาค ควรส่งเสริมให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในโครงการต่าง ๆ ควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบถึงขอบเขตที่เหมาะสม ควรมุ่งส่งเสริมรูปแบบของงานที่มีความน่าสนใจและผลตอบแทนสูงให้กับคนในท้องถิ่น

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา (หรือ) วิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยจึงใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยในส่วนของ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รวบรวมมาจะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งจะเป็นการกล่าวถึงรายละเอียดในหัวข้อ ดังนี้

1. การออกแบบงานวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือในการวิจัย

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1. การออกแบบงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแบบวิจัยตัดขวาง (Cross Sectional Studies) คือ เป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียวโดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติ

2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีจำนวน 1,547,805 คน (ที่มา : ประกาศสำนักงานทะเบียนกลาง 31 ธันวาคม 2563) จึงใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางของ Krejcie and Moran โดยที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง ที่ยอมรับได้ที่ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% โดยผลจากการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่าง พบว่าขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะต้องทำการศึกษามีจำนวน 113 ตัวอย่าง และสุ่มตัวอย่างแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มแบบสะดวก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปลายปิดจำนวน 140 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน โดยการเปรียบเทียบตารางของ Krejcie and Morgan โดยที่กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ที่ 0.05 จึงทำให้มีระดับความเชื่อมั่นที่ 95% เกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน จากงานวิจัย ตำรา เอกสารทางวิชาการ บทความและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง กำหนดกรอบแนวคิดและประเด็นการวิจัย, กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษานิยามศัพท์ตัวแปรเพื่อที่จะสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปร โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีคำถาม 6 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดมีตัวเลือกคำตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเพียงแค่ 1 คำตอบ

ส่วนที่ 2 แบบประเมินศักยภาพการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีคำถาม 23 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดมีตัวเลือกคำตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเพียงแค่ 1 คำตอบ

ส่วนที่ 3 แบบประเมินแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีคำถาม 18 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายปิดมีตัวเลือกคำตอบให้ผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเลือกเพียงแค่ 1 คำตอบ

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ส่วนที่ 4 แบบประเมินข้อเสนอแนะ มีคำถาม 1 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนข้อเสนอแนะ โดยการบรรยายความคิดเห็นของผู้ทำแบบสอบถาม

เกณฑ์การวัดมี 5 ระดับ คือ

ค่าคะแนนระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ค่าคะแนนระดับ 4 หมายถึง มาก

ค่าคะแนนระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ค่าคะแนนระดับ 2 หมายถึง น้อย

ค่าคะแนนระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ผู้วิจัยแบ่งช่วงของระดับ ด้วยการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น โดยใช้สูตรการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้ ช่วงคะแนน = (คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด) จำนวนระดับชั้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้ใช้ช่วงคะแนนเท่ากับ $(S-1)/5 = 0.8$

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามการวิจัยเรื่อง ศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.3 มีอายุระหว่าง 20 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.2 มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 76.1 ซึ่งมีการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 76.1 มีอาชีพเป็นชุมชน คิดเป็นร้อยละ 31.9 และมีเงินเดือนอยู่ในระหว่าง 10,000 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.3

2. ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.66 เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีด้านศักยภาพสิ่งดึงดูดใจมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.33 ด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ย 4.08 โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ระดับความเห็นในแต่ละด้านไว้ดังนี้

ด้านศักยภาพสิ่งดึงดูดใจโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.661 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางวัฒนธรรม ทางประวัติศาสตร์ มีความน่าสนใจและความโดดเด่น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.41 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.607

ด้านศักยภาพการเข้าถึงโดยรวมมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.533 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีความปลอดภัยในการเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว และมีความโดดเด่น โดยมีค่าเฉลี่ย 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.629

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ด้านศักยภาพสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.833 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีสาธารณูปโภคพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวเพียงพอ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.581

ด้านศักยภาพการตลาด โดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.594 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่มีช่องทางการติดต่อประสานงาน/การสำรองบริการที่หลากหลายและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 4.24 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.645

ด้านศักยภาพความปลอดภัย โดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.666 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการจัดการด้านสุขอนามัยในอาหารที่พักและบริการที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.722

ด้านศักยภาพการบริหารจัดการนักท่องเที่ยวโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.588 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 4.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.679

3. ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประชาสัมพันธ์ของสถานที่ท่องเที่ยวในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.09 ด้านความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและคนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 ด้านความร่วมมือระหว่างภาครัฐและของคนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 และด้านนโยบายของภาครัฐมากโดยมีค่าเฉลี่ย 3.98

4. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแบบบรรยายความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยภาพรวมจากแบบสอบถามจะมีข้อเสนอแนะแสดงความคิดเห็นในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความโดดเด่นและอนุรักษ์ความเป็นธรรมชาติและเอกลักษณ์ที่สวยงาม ด้านการประชาสัมพันธ์ให้มีการเพิ่มโฆษณา และรีวิวสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร ที่พัก ตามช่องทางต่าง ๆ ให้มากขึ้น ด้านบริการรวมถึงการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ได้แก่ การบริการนำเที่ยว และเพิ่มเทคโนโลยีเข้ามาเป็นประโยชน์ในการท่องเที่ยว ด้านความร่วมมือของทุกคนและหน่วยงานภาครัฐให้มากขึ้นเพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยวให้กับจังหวัดนครศรีธรรมราช

อภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง ศักยภาพการท่องเที่ยวและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมศักยภาพการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจเป็นเพราะว่าศักยภาพการท่องเที่ยวในแต่ละด้านของจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความน่าสนใจและน่าท่องเที่ยว

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จึงอยู่ในระดับมากที่สุดในศักยภาพด้านสิ่งดึงดูดใจ ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และอยู่ในระดับมากในศักยภาพด้านการเข้าถึงศักยภาพด้านการตลาด ศักยภาพด้านความปลอดภัย และศักยภาพด้านบริหารจัดการนักท่องเที่ยว ทั้งหมดในทุกด้านจะทำให้มีนักท่องเที่ยวใหม่ ๆ เดินทางมาท่องเที่ยวและกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของงานวิจัยของ Rajesh (2013) ที่ศึกษาเรื่อง รูปแบบแนวคิดด้านผลกระทบของการรับรู้ของนักท่องเที่ยวภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความภักดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวปลายทาง ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ของนักท่องเที่ยวภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวมีอิทธิพลโดยตรงต่อความภักดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวปลายทาง สะท้อนให้เห็นว่า ความพร้อมและสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวเป็นส่วนสำคัญในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามา เมื่อเกิดความประทับใจก็จะกลับมาเที่ยวซ้ำ และสามารถแนะนำให้บุคคลอื่นเข้ามาท่องเที่ยวแบบตนเองอีกด้วย

2. การวิเคราะห์เพื่อสร้างแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านนโยบายของภาครัฐ ความร่วมมือระหว่างภาครัฐและคนในจังหวัด การประชาสัมพันธ์ของสถานที่ท่องเที่ยว ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและคนในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ และเสวี วงษ์มณฑา (2558) ได้ศึกษารูปแบบ การจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน สะท้อนให้เห็นว่าควรให้ประชาชนในชุมชนในพื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดร่วมกันเสนอแนวทางอนุรักษ์ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจและมีความยั่งยืน

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). *ประเภทแหล่งท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ธัญนิชา เกียรติ และทับทิว เลิศนรเศรษฐ์. (2563). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
กรณีศึกษา ตลาดน้ำทุ่งบัวแดง ณ บางเลน จังหวัดนครปฐม. *วารสารศิลปศาสตร์และวิทยาการ
จัดการ*. 7(2), 54-69.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2542). *การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). คณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พยอม ธรรมบุตร. (2558). *เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชา การจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*.
กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศุศราภรณ์ แต่งตั้งลำ. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว ในการเลือกเดินทางท่องเที่ยว
เชิงนิเวศในประเทศไทย. *HUSO Journal of Humanities and Social Sciences*.
4(2), 64-79.
- _____. (2563). ผลกระทบจากการเดินทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดสมุทรสาคร. *HUSO
Journal of Humanities and Social Sciences*. 4(2), 49-63.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด
นครศรีธรรมราช พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔*. นครศรีธรรมราช : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา
จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- เสาวคนธ์ เหลืองทองคำ และเสรี วงษ์มณฑา. (2558). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการ
ท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต*. 11(1), 19-29.
- อุษาวดี พลพิพัฒน์. (2545). การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนใน
ประเทศไทย. *จุลสารการท่องเที่ยว*. 21(4), 38-48.
- Edmonds John and George Lespoky. (2009). *Ecotourism and sustainable tourism
development in southeast asia*. Tourism in Southeast Asia. USA: K.S. Chon.
- Likert, Rensis. (1968). *New Pattern of Management*. New York: McGraw-Hill.
- Pimonsompong C. (2017). *Tourism Research: Principle to Practice in Social Reflective
Perspective*. *Journal of Business, Economics and Communications*. 12(1), 1-5.
- Rajesh, R. (2013). *Impact of Tourist Perceptions, Destination Image and Tourist
Satisfaction on Destination Loyalty: A Conceptual Model*. *Pasos. Revista de
Turismo y Patrimonio Cultural*. 11(3), 67-78.

¹สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง